

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/18/2021
Identifikačné číslo spisu:	6120337895
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6120337895.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Y. X. B. J., nar. XX.X.XXXX, bytom A. D., D. T. XXX, zastúpenej: Advokátska kancelária Miloš Čičmanec s. r. o., so sídlom Poprad, Štefánska 3793/22, IČO: 53 530 926, proti žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o zaplatenie 1.319,84 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 23 C 49/2020, o návrhu žalobkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad, takto

rozhodol:

Návrhu žalobkyne na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 23 C 49/2020 Okresnému súdu Poprad n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I predložil 8. decembra 2021 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spis na rozhodnutie o návrhu žalobkyne na prikázanie sporu Okresnému súdu Poprad z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Žalobkyňa návrh odôvodnila tým, že konanie začalo na jej návrh na Okresnom súde Banská Bystrica podľa ustanovení zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“). Nakoľko po vydaní platobného rozkazu Okresným súdom Banská Bystrica žalovaná včas podala odpor, Okresný súd Banská Bystrica podľa ustanovení § 14 zákona o upomínacom konaní postúpil spor Okresnému súdu Bratislava I ako všeobecnému súdu žalovanej. Žalobkyňa dôvodila, že vzhľadom na uvedený postup, nemala priestor a možnosť zvoliť súd, na ktorom bude spor pokračovať. Okresný súd Banská Bystrica pri postúpení sporu nezohľadnil osobitnú povahu sporu (nárok na náhradu škody), keď popri všeobecnom súde žalovaného je podľa ustanovení § 19 písm. b/ CSP príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť zakladajúca právo na náhradu škody (v konkrétnom prípade Okresný súd Poprad). V súvislosti s povahou sporu argumentovala tiež tým, že jej bola spôsobená škoda, ktorú nespôsobila, ale bola nútená ju uhradiť (aby mohla svoje osobné motorové vozidlo užívať) a žalovaná jej ju odmieta nahradiť podľa ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Žalobkyňa teda už z vlastných prostriedkov musela uhradiť niečo, čo nespôsobila a pokračovaním vedenia súdneho

sporu na Okresnom súde Bratislava I jej vzniknú ďalšie výdavky. Vedenie konania na Okresnom súde Poprad by bolo rýchlejšie a hospodárnejšie nakoľko svedkovia, ktorých navrhuje vypočuť sú z okresov v blízkosti Okresného súdu Poprad a tiež právny zástupca žalovaného má sídlo v Banskej Bystrici.

2. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že s návrhom žalobkyne nesúhlasí. Argumentovala tiež, že žalobkyňa mala svoje právo výberu súdu uplatniť pri procesnom úkone podľa § 14 zákona o upomínacom konaní, v ktorom navrhovala pokračovanie v konaní na súde miestne príslušnom na prejednanie veci. Pokiaľ túto svoju možnosť nevyužila, musí teraz akceptovať následky svojej nečinnosti.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu (§ 39 ods. 3 CSP) ako súd najbližšie spoločne nadriadený spor prejednávajúcemu súdu (Okresný súd Bratislava I) a súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu navrhovateľa prikázaný (Okresný súd Poprad), po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti (3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

5. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, ktorá trvá až do jeho skončenia (§ 36 CSP, zásada perpetuatio fori). Účelom tohto inštitútu súdu je predovšetkým zabezpečiť hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci, ak tak môže urobiť iný ako príslušný súd. Pri úvahe súdu o tom, či má vec delegovať, má rozhodujúci význam celkový výnimočný charakter okolností, pre ktoré sa zmena príslušnosti súdu navrhuje. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, finančnú, či sociálnu. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán v spore, pričom dôvody uvádzané stranou, ktorá návrh predkladá možno zohľadniť len vtedy, ak to nebude mať negatívny dopad na protistranu, resp. ostatných účastníkov v spore.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala návrh na vydanie platobného rozkazu na Okresný súd Banská Bystrica podľa zákona o upomínacom konaní. Okresný súd Banská Bystrica v spore vydal platobný rozkaz, proti ktorému podala včas odpor žalovaná. Žalobkyňa okrem vyjadrenia k odporu predložila aj návrh na pokračovanie v konaní, v ktorom navrhla pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava I podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní ako všeobecnému súdu žalovaného určenom podľa sídla žalovaného (§ 13 CSP).

7. Dôvody žalobkyne uvedené v návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti na konanie Okresnému súdu Poprad podľa jej trvalého pobytu, sídla jej právneho zástupcu alebo trvalého pobytu svedkov nemožno považovať za relevantné. Uvedené dôvody nevykazujú charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana sporu musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu, resp. adresou sídla a sídlom miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť, čo je spojené s vyššími finančnými výdavkami, sú okolnosťami bežnými a samo osebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu (R 26/2016). Okrem toho v posudzovanej veci najvyšší súd zohľadnil aj negatívne stanovisko žalovanej k návrhu žalobkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad.

8. Na zachovanie procesných práv strán slúži inštitút dožiadania týkajúci sa vykonávania dokazovania, výsluchu strán a svedkov mimo pojednávania (§ 104 ods. 1 CSP), ako aj súd v súlade so zásadou hospodárnosti konania vyplývajúcou z článku 17 Základných princípov CSP môže výnimočne uložiť

strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

9. Žalobkyňa tiež argumentovala, že si v spore nemohla zvoliť súd, na ktorom bude spor pokračovať a pri postúpení sporu nebola zohľadnená okolnosť, že v spore je alternatívne daná miestna príslušnosť Okresného súdu Poprad podľa § 19 písm. b/ CSP. Najvyšší súd k tomu uvádza, že tento stav zapríčinila žalobkyňa svojou procesnou pasivitou, keď v odpovedi na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica neprejavila vôľu pokračovať v spore na súde miestne príslušnom podľa § 19 ods. 1 písm. b/ CSP (Okresný súd Poprad). V odpovedi na výzvu súdu Okresného súdu Banská Bystrica mala žalobkyňa príležitosť zvoliť si miestne príslušný súd, na ktorom navrhuje pokračovať v konaní (na ilustráciu uvedeného postupu možno poukázať uznesenie najvyššieho súdu z 27. mája 2021, sp. zn. 4 Ndc 8/2021, z jeho odôvodnenia vyplýva, že postupujúci Okresný súd Banská Bystrica alternatívnu miestnu príslušnosť zohľadnil práve po vyjadrení žalobkyne podľa § 14 zákona o upomínacom konaní).

10. Nakoľko v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, najvyšší súd návrhu žalobkyne nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.